

makuyasayanmirasmuzesi

...

🎵 Tarkan Erkan · Burdur Yöresi Halk Oyunları...

makuyasayanmirasmuzesi

Baki Bey Konağı

zeynelturann ve diğer kişiler beğendi

makuyasayanmirasmuzesi Rektörümüz Sn.

@drhuseyindalgar ile MAKÜ Yaşayan Miras Müzesi
Baki Bey Konağı, Ramazan hatırası.

Tarihsel Süreklilik ve Müzeleşme Süreci

Burdur Taşoda Konağı, 17. yüzyıldan kalma Osmanlı sivil mimarisinin ve Türk-İslam eserlerinin nadide örneklerinden biridir. Burdur ili Çayboyu mevkiinde bulunan bu tarihi yapı, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne (MAKÜ) tahsis edilmiştir. Konağın müzeleşme süreci, üniversite bünyesindeki Türk Halk Bilimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından yürütülmüş ve yapı Eylül 2024 itibarıyla bir Yaşayan Miras Müzesi olarak kapılarını açmıştır.

Konağın mekânsal kurgusu, SOKÜM unsurlarının tematik olarak sergilenmesine olanak tanıyacak şekilde düzenlenmiştir. Üst katta bulunan dört oda; Halk Hekimliği Odası, Müzik Odası, Gelin Odası ve Halk Mutfağı Odası olarak tasarlanmıştır. Aynı katta yer alan büyük oda ise Sahne Sanatları (Gösteri Sanatları) Odası olarak işlevlendirilmiştir. Konağın alt katında yer alan ve etrafı camlarla çevrili giriş odası ise geleneksel bir kahvehane atmosferinde kurgulanarak meddah, Karagöz ve tuluat tiyatrosu gösterilerine uygun hale getirilmiştir.

SOKÜM Unsurlarının İcrası: Atölye ve Uygulama Temelli Sergileme

Taşoda, geleneksel müzelerden farklı olarak miras unsurlarını eylem halindeki bilgi olarak sunmaktadır. Müzenin en özgün yönlerinden biri, üniversite öğrencilerinin burayı bir SOKÜM atölyesi olarak kullanmasıdır. Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe Öğretmenliği ve Türk Müziği Devlet Konservatuarı öğrencileri, teorik derslerini bu konakta uygulamalı olarak yürütmekte ve performanslarını halka ve ziyaretçilere afişlerle duyurarak sergilemektedirler.

Müze içerisindeki tematik odalarda şu uygulamalar gerçekleştirilmektedir:

- **Sözlü Gelenekler ve Anlatımlar:** Okul öncesi ve ilkokul öğrencilerine yönelik masal anlatıcılığı, destancılık ve halk hikayesi sunumları geleneksel formlara uygun şekilde icra edilmektedir.
- **Geleneksel El Sanatları:** Konağın balkon bölümü olan "şani"de (hayat) kurulu halı tezgahında, ziyaretçiler bölgenin önemli geçim kaynağı olan halı dokuma işlemini bizzat deneyimleyebilmektedir.
- **Müzik Mirası:** Teke yöresinin kültür başkenti olan Burdur'a özgü sipsi, cura ve kabak kemane gibi çalgıların hem üretimi hem de icrası Müzik Odası'nda ziyaretçilere gösterilmektedir.
- **Halk İnanışları ve Hekimliği:** Belirli dönemlerde kurşun dökme, kantaron yağı yapımı ve geleneksel tedavi yöntemleri uygulamalı olarak sunulmaktadır.

- Gösteri Sanatları: Karagöz ve meddah oyunları, özellikle Ramazan aylarında iftar sonrası geleneksel kahvehane ortamında sahnelenerek yoğun ilgi çekmektedir.

Gastronomi ve Mutfak Kültürü: Yenilebilir Miras

Taşoda Konağı'nın bahçesinde yer alan ve 15 Ocak 2024'te faaliyete geçen Burdur Gastronomi Mutfağı, müzenin yaşayan karakterini destekleyen en önemli birimlerden biridir. Üniversitenin Gastronomi Bölümü öğrencileri için bir uygulama atölyesi işlevi gören bu restaurantta, Burdur mutfağının özel ve geleneksel yemekleri aslına uygun reçetelerle hazırlanmaktadır. Ziyaretçiler, müzenin "Halk Mutfağı Odası"nda bu yemeklerin portatif sunumlarını ve kullanılan geleneksel mutfak eşyalarını gördükten sonra, bahçedeki restaurantta bu lezzetleri bizzat tatma imkanı bulmaktadırlar. Bu model, mutfak kültürünün sadece görsel bir öge değil, ekonomik ve duyuşsal bir deneyim olarak korunmasını sağlamaktadır.

Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlik

Müze yönetimi, mirasın korunmasını toplumsal bir sorumluluk projesi olarak ele almaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullardaki öğrenciler randevu usulüyle konağa davet edilmekte ve burada hazırlanan gösterilere aktif katılım sağlamaktadırlar. Ayrıca, her ziyaretçiye bölgeye has "Bahtıvar Oyunu" oynatılarak folklorun eğlenme ve eğlendirme işlevi yaşatılmaktadır.

Taşoda, sadece bir sergi alanı değil, aynı zamanda Yaren geceleri, Nevruz Bayramı ve Hıdırellez gibi mevsimlik törenlerin in-situ (yerinde) gerçekleştirildiği bir kamusal mekana dönüşmüştür. Kuruluşundan bugüne yaklaşık 4.000 ziyaretçiyi ağırlayan ve 200 öğrencinin aktif performans sergilediği bu yapı, mirasın korunmasında üniversite-toplum iş birliğinin en somut örneklerinden biridir.

Sonuç

Burdur Taşoda Yaşayan Miras Müzesi, somut mimari mirası (konak) ile somut olmayan kültürel mirası (ritüeller, sanatlar, anlatılar) başarılı bir şekilde bütünleştirmiştir. Mirası camekanlar ardındaki statik bir objeden, tadılan, dokunulan ve yeniden üretilen dinamik bir sürece dönüştüren bu model, Türkiye'deki "Yeni Müzecilik" çalışmaları için akademik değeri yüksek bir örnek teşkil etmektedir. Taşoda, bir milletin belleğini taze tutan ve geleneği geleceğe doğru ve canlı bir şekilde aktaran bir bilgi üretim merkezi olarak işlevini sürdürmektedir.